

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра правознавства

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Судова експертиза»
на 2021-2022 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	магістр

ПБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Четвертак Дмитро Юрійович
К.Ю.Н., доцент
доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-050-844-48-93
Електронна адреса	25dmitriy@i.ua
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.pravo.puet.edu.ua/cont.htm он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 09.00-19.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Цілісне засвоєння студентами процесуальних, організаційних, методичних, наукових і тактичних основ судово-експертної діяльності; підвищення професійного рівня фахівців; оволодіння досвідом України та інших держав щодо застосування знань у галузі судової експертизи; здобуття практичних навичок підготовки матеріалів та призначення судових експертів; визначення експертних установ, у яких можуть проводитися конкретні види судових експертиз; отримання навичок призначення, проведення та оцінки висновків окремих видів судових експертиз; визначення можливостей, меж та напрямків використання висновків експертів у доказуванні.
Тривалість	3 кредитів ЄКТС/90 годин (лекції – 18 год., семінарські заняття – 14 год., самостійна робота – 42 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекційних та семінарських занять; обговорення матеріалу теми; оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом семінарських занять, виконання практичних завдань; проведення експрес-опитувань, тестування, написання самостійних робіт. Підсумковий контроль: ПМК (залік).
Базові знання	Наявність базових знань про специфіку проведення судової експертизи та її різновиди.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
<i>Загальні компетентності</i>		
1.	здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-1)	Знати: загальні теоретичні положення судової експертизи
2.	здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел(ЗК-3)	
3.	здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК-6)	
4.	здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК-8)	
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>		
5.	здатність юридично правильно кваліфікувати факти та обставини (ФК 9)	

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
6.	здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції, здійснювати публічні виступи, брати участь у дискусіях з правових питань (ФК 10)	
7.	здатність до консультивання з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації (ФК 11)	застосовувати прийоми з виявлення, фіксації та дослідження доказової інформації.
8.	здатність до логічного, критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності (ФК 12)	

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Концептуальні засади судової експертизи.		
Тема 1. Теоретичні основи судової експертизи.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<p><i>1. Вирішити ситуаційний кейс.</i></p> <p>Під час проведення спеціальної операції на радіоринку м. Житомира співробітниками ВЗЕ Шевченківського відділу поліції у Житомирській області затримано гр. Петренка Р.М., який реалізував CD та DVD диски з записами комп'ютерних програм, баз даних, фонограм, аудіовізуальних творів. Диски у кількості 685 шт. було вилучено.</p> <p>Завдання: письмово дати відповідь за такими позиціями:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які об'єкти повинні бути направлені на експертизу? 2. Які судові експертизи та в якій послідовності необхідно призначити? 3. Сформулювати запитання для експерта. 4. Визначити експертні установи або експертів, яким необхідно доручити проведення даних експертиз. 5. Скласти постанови про призначення відповідних судових експертиз. 6. Перевірити та оцінити архівні висновки судових експертиз та визначити можливість і напрямки їх використання у доказуванні. <p><i>2. Скласти термінологічний словник до теми.</i></p>
Тема 2. Історія становлення та розвитку судової експертизи.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<p><i>1. Вирішити ситуаційний кейс.</i></p> <p>В ході розслідування незаконного видобування корисних копалин було виявлено та вилучено: екскаватор «КАТО»; автомобіль КРАЗ-260; 12 тон гірничої маси чорного кольору, схожої на вугілля.</p> <p>Завдання: письмово дати відповідь за такими позиціями:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які об'єкти повинні бути направлені на експертизу? 2. Які судові експертизи та в якій послідовності необхідно призначити? 3. Яким експертним установам чи експертами має бути доручено їх проведення? 4. Сформулювати запитання для експерта. 5. Скласти постанови про призначення судових експертиз. <p><i>2. Скласти термінологічний словник до теми.</i></p>
Модуль 2. Організаційно-правове забезпечення судової експертизи		
Тема 3. Організаційно-правове забезпечення	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи;	<p><i>1. Вирішити ситуаційний кейс.</i></p> <p>О 22 год. 20 хв. на перехресті вул. Шухевича та Крапоткіна м. Житомира в результаті ДТП зіткнулися автомобілі ВАЗ 21099 д.н. ВВ4567ВВ та ВАЗ 2121 д.н.</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
судово-експертної діяльності в Україні.	вибіркове тестування	<p>ВВ3452ВВ в результаті чого автомобілі отримали ушкодження, і їх водії травми середнього ступеня тяжкості. Після огляду місця події автомобілі за допомогою авто евакуаторів доставлено на штрафмайданчик ДАІ ГУ Національної поліції у Житомирській області.</p> <p>Завдання: письмово дати відповідь за такими позиціями:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які об'єкти повинні бути направлені на експертизу? 2. Які судові експертизи та в якій послідовності необхідно призначити? 3. Сформулювати запитання для експерта. 4. Визначити експертні установи або експертів, яким необхідно доручити проведення даних експертиз. 5. Скласти постанови про призначення відповідних судових експертиз. 6. Перевірити та оцінити архівні висновки судових експертиз та визначити можливість і напрямки їх використання у доказуванні. <p>2. Скласти термінологічний словник до теми.</p>
Тема 4. Експертні технології. Висновок експерта як джерело доказів.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<p>1. <i>Вирішити ситуаційний кейс.</i></p> <p>На трасі Житомир-Київ в районі с. Юріївка невстановленим транспортним засобом вчинено наїзд на гр. Шитікова М.В., який рухався по дорозі у бік м. Києва на скутері. Потерпілого було доставлено у лікарню з численними тілесними ушкодженнями, у непритомному стані. Під час огляду місця події виявлено: на осфальтобетонному покритті слід гальмування; на узбіччі дороги чіткий слід протектора шини автомобіля; заднє колесо й рама скутера деформовані; на рамі скутера нашарування лако-фарбного покриття зеленого кольору; на проїзній частині дороги знайдено уламок скла, фрагмент бамперу чорного кольору й частки лакофарбового покриття. За підозрою у вчиненні злочину затримано власника автомобіля ВАЗ 21099 зеленого кольору П'яних Т.В. Під час огляду автомобіля встановлено:</p> <ul style="list-style-type: none"> – лобове скло автомобіля має тріщини; – розбито розсіювач правої фари; – права частина пластикового бамперу відсутня; – є відшарування лакофарбового покриття на правому крилі; <p>Завдання: письмово дати відповідь за такими позиціями:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які об'єкти повинні бути направлені на експертизу? 2. Які судові експертизи та в якій послідовності необхідно призначити? 3. Сформулювати запитання для експерта. 4. Скласти постанову про призначення судових експертиз.. <p>2. Скласти термінологічний словник до теми.</p>
Модуль 3. Порядок призначення та проведення судових експертиз		
Тема 5. Особливості призначення та проведення окремих видів судових експертиз.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<p>1. <i>Вирішити ситуаційний кейс.</i></p> <p>На сходовому майданчику 5-го поверху будинку № 3 на кв. Волкова м. Житомира біля квартири № 20 було знайдено труп гр-на Савицького О.М.</p> <p>Під час огляду місця події на підлозі сходового майданчика біля дверей кв. № 21 було знайдено стріляну гільзу, а під час судово-медичного розтину трупа було вилучено кулю.</p> <p>Проведеними заходами було встановлено підозрюваного гр-на Ващенко А.А, в якого при обшуку за адресою м. Житомир, вул. Вахніна, буд. 1 кв. 12 були знайдені пістолет Макарова зі знищеними заводськими</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<p>порядковими номерами та 12 патронів калібру 9 мм, 5 детонаторів і ручну гранату.</p> <p>Завдання: письмово дати відповідь за такими позиціями:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які об'єкти повинні бути направлені на експертизу? 2. Які судові експертизи та в якій послідовності необхідно призначити? 3. Сформулювати запитання для експерта. 4. Визначити експертні установи або експертів, яким необхідно доручити проведення даних експертиз. 5. Скласти постанови про призначення відповідних судових експертиз. 6. Перевірити та оцінити архівні висновки судових експертиз та визначити можливість і напрямки їх використання у доказуванні. <p><i>2. Скласти термінологічний словник до теми.</i></p>
<p>Тема 6. Нові напрями та проблеми судово-експертних досліджень</p>	<p>Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування</p>	<p><i>1. Вирішити ситуаційний кейс.</i></p> <p>Під час обшуку у приватному помешканні гр. Петренка Р.Т. за адресою: м. Житомир, кв. Вахніна 7/ 16 виявлено та вилучено: 4 шприці ємністю 10 мл. з залишками речовини коричневого кольору; банку ємністю 1 л. із кашоподібною речовиною коричневого кольору; суміш речовини рослинного походження вагою 127 гр.; пляшку ємністю 0,5 л. з етикеткою «Ацетон» з прозорою рідиною; пігулки білого кольору у кількості 12 шт. без упаковки.</p> <p>Завдання: письмово дати відповідь за такими позиціями:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які об'єкти повинні бути направлені на експертизу? 2. Які судові експертизи та в якій послідовності необхідно призначити? 3. Сформулювати запитання для експерта. 4. Визначити експертні установи або експертів, яким необхідно доручити проведення даних експертиз. 5. Скласти постанови про призначення відповідних судових експертиз. 6. Перевірити та оцінити архівні висновки судових експертиз та визначити можливість і напрямки їх використання у доказуванні. <p><i>2. Скласти термінологічний словник до теми.</i></p>

Інформаційні джерела

1. Аверьянова Т.В. Судебная экспертиза. Курс общей теории / Т.В. Аверьянова. – М.: Норма, 2006. – 477 с.
2. Авдеева Г. К. Судова експертиза контрафактної аудіовізуальної продукції: Монографія / За редакцією професора Шепітька В.Ю. – Х.: Право, 2006 р. – 346 с.
3. Алиев И.А. Концептуальные основы общей теории судебной экспертизы / И.А. Алиев, Т.В. Аверьянова. – Баку, 1992. – 165 с.
4. Бахін В.П. Криміналістика: Курс лекцій (ч.1) / В.П. Бахін, І.В. Гора, П.В. Цимбал. – Ірпінь: ДПС України, 2002. – 356 с.
5. Белкин Р.С. Криміналістика: проблемы сегодняшнего дня. Злободневные вопросы российской криміналістики / Р.С. Белкин. – М.: Норма, 2001. – 456 с.
6. Белкин Р.С. Курс криміналістики: В 3 т. / Р.С. Белкин. – М.: Юрист, 2001. – Т. 2: Частные криміналістические теории. – 464 с.
7. Беляков А.А. Взрывчатые вещества и взрывные устройства . Криміналістическая взрывотехника / А.А. Беляков. – М.: Юрлитинформ, 2003. – 256 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office (Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Power Point).
- Презентації Microsoft PowerPoint з тем курсу;
- Кримінально-процесуальне доказування : Дистанційний курс з дисципліни для студентів напряму підготовки 6.030401 «Правознавство» / спеціальності 081 «Право» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2592>
- Бази нормативних документів (Ліга:Закон, НАУ; online-системи, у т.ч. «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>).
- пакети тестів до тем навчальної дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання, розміщені в системі Opentest.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття (бази нормативних документів, судова практика).
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком, з використанням он-лайн платформи (Moodle) для організації самостійної роботи здобувача за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зрахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publicna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Семестр 1 (Модулі 1-2-3): відвідування занять (не більше 10 балів – за наявності конспектів семінарських занять та за умови присутності на них); обговорення матеріалу тем семінарських занять (30 балів); виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (загалом – 20 балів); три поточні модульні роботи (тестування) (загалом – 40 балів)	60
Залік (тест – 40 балів; відповідь на 4 питання екзаменаційного білета – 60 балів)	100
Разом	Семестр 2 + Залік ----- 2

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни